

Abstract 33

පහතරට චිත්‍ර කලාව යුරෝපීය බලපෑමට ලක් වූ අයුරු පිළිබඳ විමසුමක්

ඡ. යු. සී. ප්‍රනාන්දු,
(ශාස්ත්‍රවේදී (විශේෂ) තෙවන වසර - බෞද්ධ සංස්කෘතිය),
udarachinthaka019@gmail.com

මෙරට චිත්‍ර කලාවේ සන්ධිස්ථානයක් ලෙස මහනුවර යුගයේ චිත්‍ර කලාව සුවිශේෂ වන්නේ එතෙක් පැවැති ක්‍රමය වෙනුවට නව ක්‍රමයක් ඔස්සේ යුගයට ආවේණික ලක්ෂණ ඉස්මතු කරමින් චිත්‍ර ඇඳීම නිසා ය. මහනුවර යුගයට ආවේණික ලක්ෂණ සඳහා කිසියම් ආකාරයක යුරෝපීය බලපෑමක් ලැබී තිබීම ද විශේෂ කරුණකි. ලංකාවේ අනෙකුත් යුග හා සසඳන විට මහනුවර යුගය සුවිශේෂ අවධියක් වීමට මෙකී යුරෝපීය බලපෑම ඉවහල් වේ. යුරෝපීයයන්ගෙන් මෙරට කලාව ලැබූ ආභාසය කෙබඳු ද? එය චිත්‍ර කලාවේ උන්නතියට හෝ අවනතියට කෙසේ බලපෑවේ ද? වෙනස් වූ අංග කවරේ ද? අලුතින් එකතු වූ හා ඉවත් වූ අංග කවරේ ද? යනාදී පැතිකඩ රාශියක් අනාවරණය කර ගත යුතුව පවතී. දොඩන්දුවේ ශෛලබිම්බාරාමය හා මුල්කිරිගල පුරාණ විහාරය ඇසුරින් මෙම සමීක්ෂණය සිදුකිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මෙරට පාලනය කළ නායකකාරී වංශයේ ලක්ෂණ මෙහි දී සාකච්ඡාවට නැගේ. දමිළ ශිල්පීන් ලවා ගොඩනැගිලි, විහාර මන්දිර හා ප්‍රතිමා නිර්මාණය කිරීම තුළින් ඉන්දීය ළවිඩ ආභාසය පහතරට චිත්‍ර කලාවට ලැබී ඇති බව කිව යුතු ය. මෙරටට ආවේණික ලක්ෂණ වෙනුවට යුගයට ආවේණික ලක්ෂණ දැක ගත හැකි වීම නිසා එවකට පැවැති දේශපාලනික, ආගමික, සාමාජයීය හා සංස්කෘතික වටපිටාව මීට බලපා තිබෙන බව පෙනේ. වර්ණ භාවිතය, රූප නිර්මාණය, අවස්ථා නිරූපණය තුළින් ද චිත්‍රවල විශේෂතා දැකිය හැකි ය. බිත්ති මත නිදහස් ආරකට ඇඳි මෙම චිත්‍ර පැහැලි ස්වරූපයක් ගැනීම ද සෑම හිස්තැනක් ම කුමන හෝ චිත්‍රයකින් (මල්කම් ලියකම්) අලංකාර කර තිබීම ද මිනිස් හා සත්ත්ව රූපයන්හි පරිමාව ද වර්ණ නිර්මාණය කර ගත් අයුරු ද මෙහි දී අවධානයට ලක් වේ. විදේශීය ආධිපත්‍යයට නතු වන කුමන රටක් වුව ද එම විදේශීය ලක්ෂණ උකහා ගන්නා බව සහ ඒ අනුව තම සංස්කෘතිය වෙනස් වන ආකාරය මෙයින් හඳුනාගත හැකි වනු ඇත.

ප්‍රමුඛ පද : චිත්‍ර කලාව, දොඩන්දුවේ ශෛලබිම්බාරාමය, මුල්කිරිගල පුරාණ විහාරය, යුරෝපීය, වර්ණ භාවිතය